

اندیشنامه پیشرفت (۶)

اقتصاد سیاسی دولت‌ها در جمهوری اسلامی ایران

www.BORHAN.ir

عنوان و نام پدید آور : اقتصاد سیاسی دولت‌ها در جمهوری اسلامی ایران / نویسنده اندیشکده برهان.

مشخصات نشر : تهران: دیدمان، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری : ۱۶۰ ص.

فروست : اندیشنامه پیشرفت؛ ۶.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۱۱-۵۰-۲

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا

موضوع : ایران -- سیاست اقتصادی -- ۱۳۵۸ -

موضوع : Iran -- Economic policy -- ۱۹۷۹ -

موضوع : ایران -- اوضاع اقتصادی -- ۱۳۵۸ -

موضوع : Iran -- Economic conditions -- ۱۹۷۹ -

موضوع : ایران -- سیاست و حکومت -- ۱۳۵۸ -

موضوع : Iran -- Politics and government -- ۱۹۷۹ -

شناسه افزوده : اندیشکده برهان

رده‌بندی کنگره : HCT۷۵

رده‌بندی یو : ۳۳۰/۹۵۵

شماره کتاب‌شناسی : ۵۷۷۸۵۷۲

اندیشکده
برهان

www.DIDEMAN

انتشارات دیدمان

عنوان: اقتصاد سیاسی دولت‌ها در جمهوری اسلامی ایران

نویسنده: اندیشکده برهان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۱۱-۵۰-۲

نشر: دیدمان

تاریخ انتشار: پاییز ۱۳۹۸

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۲۰۰

قیمت: ۳۱۰۰۰ تومان

www.DidemanBook.ir
www.BORHAN.ir
info@borhan.ir

تهران، چهارراه شهید لویسانی، خیابان بوستان،
کوچه نسترن، پلاک ۳۲، واحد ۴

تلفن: ۰۲۱-۲۶۱۵۳۲۹۱

پیامک: ۱۰۰۰۰۲۸۷

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

کلیه حقوق این اثر متعلق به «اندیشکده برهان» است و هرگونه نقل مطالب از آن صرفاً با ذکر منبع مجاز است.

فهرست

پیش‌گفتار	۷
مقدمه	۹

فصل اول

اقتصاد دولتی	۱۱
گفتار اول: تفکر اقتصادی انقلاب اسلامی چیست؟	۱۱
گفتار دوم: تفکرات حاکم بر اقتصاد ایران در زمان جنگ تا میلادی	۱۵
گفتار سوم: اشتباهات اقتصادی موسوی در سال ۱۳۵۷ چیست و زیری اش چه بود؟	۲۱

فصل دوم

تکنوکراسی و سیاست تعدیل	۲۹
گفتار اول: تکنوکرات‌ها با اقتصاد پس از جنگ چه کردند؟	۲۹
گفتار دوم: سیاست‌های تعدیل اقتصادی و پیامدهای آن	۳۵
گفتار سوم: پیامدهای تعدیل و خصوصی سازی	۴۰
گفتار چهارم: دولت سازندگی چقدر بر اساس برنامه‌های توسعه حرکت نمود؟	۵۸
گفتار پنجم: توسعه در دولت سازندگی و له شدن زیر چرخ اقتصاد	۶۹
گفتار ششم: دولت سازندگی در سنجه عدالت	۷۴
گفتار هفتم: نوکسبه‌ها و ثروت‌های بادآورده	۸۶
گفتار هشتم: از تعدیل اقتصادی تا تضعیف ارزش‌های اجتماعی	۹۱

فصل سوم

- تقدم توسعه سیاسی بر اقتصادی ۹۷
- گفتار اول: سایه توسعه سیاسی بر عدالت اجتماعی در دولت اصلاحات ۹۷
- گفتار دوم: وعده‌های اقتصادی که خاتمی داد و محقق نشد ۱۰۴
- گفتار سوم: دولت اصلاحات چقدر بر اساس برنامه‌های توسعه عمل نمود؟ ۱۰۸
- گفتار چهارم: نقد و بررسی کارنامه اقتصادی دولت اصلاحات ۱۲۰

فصل چهارم

- دولت اسلامی ۱۳۳
- گفتار اول: آوردن بهل نفت سر سفره مردم؛ وعده‌ای که احمدی‌نژاد را بر سر قدرت آورد! ۱۳۳
- گفتار دوم: دولت احمدی‌نژاد برنامه چهارم را اجرا نکرد؟ ۱۴۳
- فهرست مراجع ۱۵۷

پیشگفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ بَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا»

ای مردم! همانا ما شما را از جانب پروردگارتان برهانی آمده است و ما نوری روشن گر (قرآن) به شما فرستادیم. (نساء/ ۱۷۴)

سپاس خداوندی را که سر راه برهان حقانیت وجود ذی جود آخرین فرستاده اش و نور روشنی بخش کلام الله مجید، هدایت کرد و ما را شریف ایران را با هدیه آسمانی انقلاب اسلامی و حیات در ذیل نعمت و هدایت، در مسیر رشد و تعالی قرار داد.

انقلاب اسلامی، نعمت بی بدیلی بود که همین ما را ایران شد تا مسیر تمدن سازی اسلامی و الگو شدن برای جهان بشریت را پیماییم. در این طریق، راه ناپیموده هنوز زیاد است و نیازمند گام هایی استوار و خردورزانه هستیم. اندیشکده برهان که متشکل از جمعی از فرزندان انقلاب اسلامی است، کانونی است عالمانه، زمینه تبیین گفتمان تمدن ساز انقلاب اسلامی. تلاش این مؤسسه اندیشه محور بر این است که با تکیه بر سرمایه و استعداد معرفتی - علمی نیروهای فرهیخته جریان انقلابی را از نو، به تبیین گفتمان انقلاب کمک کرده، در مسیر تربیت نیروهای فکری تراز انقلاب اسلامی و یا به تعبیری «مؤمن اندیشه ورز جهادی» بکوشد.

مؤسسه برهان مسیر مطلوب خود را حرکت در چارچوب الگوی امام - امت می داند و بر این اساس، مبنای گفتمان سازی جهادگران فکری این اندیشکده بر پایه

تبیین بیانات و دغدغه‌ها و مطالبات سیاسی - فرهنگی حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و تولید پژوهش‌های معرفتی و راهبردی معطوف به این مهم است. اندیشکده برهان بر آن است که در مسیر یک جهاد فکری و اعتقادی منسجم و متقن با پاسخگویی مستدل و منطقی به پرسش‌ها و مسئله‌های کنونی جامعه، گره‌گشایی از معضلات فکری و نظری و شبهه‌زدایی و تولید تحلیل و تأملات سالم و پالوده از کج‌اندیشی و انحراف، گام بردارد.

اندیشنامه حاضر با عنوان «اقتصاد سیاسی دولت‌ها در جمهوری اسلامی ایران»، به قلم جمعی از پژوهشگران اندیشکده برهان است که به نقد و بررسی مبانی نظری و رفتارهای اقتصادی دولت‌های پس از انقلاب می‌پردازد.

امید است این اثر، گام کوچک اما مؤثر در شناخت هرچه بهتر تحولات اقتصادی جمهوری اسلامی در دهه‌های پس از انقلاب برداشته و مورد رضایت پرچم‌دار هدایت بشر، حضرت ولی عصر (عج) قرار گیرد.

محمد جواد اخوان

مدیر اندیشکده برهان